



## มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

### กรมควบคุมมลพิษ

.....

#### หลักการและเหตุผล

กรมควบคุมมลพิษ ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประกอบกับรัฐบาลได้นำมากำหนดในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับหลายมิติ ทั้งมิติด้านสังคม การเมือง และการบริหาร ที่สำคัญสะท้อนถึงวัฒนธรรมและค่านิยมในการบริหารที่ด้อยพัฒนา หากข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดจิตสำนึกในหน้าที่ที่จะปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ มีการใช้อำนาจทางราชการโดยมิชอบในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเอง กลุ่ม พรรค พวกพ้อง เหนือผลประโยชน์ส่วนรวมยอมส่งผลกระทบต่อราชการ และสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชน กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่มิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และกระทำการโดยยึดผลประโยชน์ส่วนรวมและประชาชนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาสู่องค์กรโปร่งใสเป็นธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน

#### คำนิยาม

**ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม** คำว่า Conflict of Interests มีการใช้คำภาษาไทยไว้หลายคำเช่น “ผลประโยชน์ทับซ้อน” “ผลประโยชน์ขัดกัน” “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” ถ้อยคำเหล่านี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบอันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Governance)

**ความขัดแย้ง Conflict** สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้น เมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิดเห็น แนวทางปฏิบัติ หรือผลประโยชน์

**ผลประโยชน์ส่วนตัว Private Interest** เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับโดยเห็นว่ามีคุณค่าที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย

**ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ Public Interest** สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่กลุ่มบุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะยังหมายถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

## มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยสุจริต เป็นธรรม และมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นกำกับ ดูแล ให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างเคร่งครัด

๓. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับกำชับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน โดยเฉพาะการแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ดังนี้

๓.๑ ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

๓.๒ ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

๓.๓ ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมควบคุมมลพิษพิจารณาเมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

๓.๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๔. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันใดเป็นการขัดระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่เรียก รับ หรือยอมรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตน หรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยาหรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

๕. ให้เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษใช้ทรัพย์สินของทางราชการโดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก

๖. ให้เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์การทุจริต และประพฤติมิชอบ กรมควบคุมมลพิษ อย่างเคร่งครัด

หน้าที่ความรับผิดชอบในการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่รับผิดชอบ
ผู้บริหารระดับสูง	<ul style="list-style-type: none"> <li>● แสดงภาวะความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมและเป็นต้นแบบในการปฏิบัติ และให้ความชัดเจนกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</li> <li>● สร้างบรรยากาศการทำงานให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในหลักคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</li> <li>● กำหนดนโยบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาศึกษาแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</li> </ul>
ผู้บังคับบัญชา	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยการปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์การทุจริต และประพฤตินิชอบ กรมควบคุมมลพิษ</li> <li>● ดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างทั่วถึง</li> </ul>
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ศึกษาทำความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</li> <li>● ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรม</li> </ul>

### รายงานการกระทำความผิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม กรมควบคุมมลพิษ สามารถแจ้งผ่านช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต ดังนี้

สถานที่/ช่องทางการให้บริการ	ระยะเวลาเปิดให้บริการ
๑) ติดต่อด้วยตนเองที่กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	วันจันทร์ – ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด)
๒) จดหมายถึงอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เลขที่ ๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐	
๓) ตู้ ปณ. ๓๓ สามเสนใน กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐	
๔) อีเมลล์อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ : pralong.d@pcd.go.th	
๕) อีเมลล์กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม : pe.g@pcd.go.th	
๖) เว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ : www.pcd.go.th	
๗) เฟสบุ๊กแฟนเพจ : กรมควบคุมมลพิษ	
๘) โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๕๑๐๗	วันจันทร์ – ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด)
๙) โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๗๔	

### ขั้นตอนการปฏิบัติงานรับเรื่องและส่งต่อข้อร้องเรียน

☞ กรณีการร้องเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ดำเนินการ ดังนี้

หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	การพิจารณา	ระยะเวลา ดำเนินการ
สำนักงานเลขาธิการกรม	พิจารณาเสนอ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ/รองอธิบดีที่กำกับดูแล/หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	ภายใน ๑ วัน
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ/ รองอธิบดีที่กำกับดูแล/หัวหน้า กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	พิจารณามอบหมายกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	ภายใน ๑ วัน
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย	กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น เสนออธิบดี	ภายใน ๓ วัน
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามรายงานที่กลุ่มงานคุ้มครอง จริยธรรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเสนอ โดยแบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ ไม่มีมูล และมีมูล	ภายใน ๒ วัน

หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	การพิจารณา	ระยะเวลา ดำเนินการ
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย	➢ <b>กรณีไม่มีมูล</b> ให้ยุติเรื่องและแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ	ภายใน ๒ วัน
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย	➢ <b>กรณีมีมูล</b> แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง/ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย/แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนความรับผิดทางละเมิด เพื่อพิจารณาดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการพิจารณาต่ออธิบดี	ภายใน ๓๐ วัน
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	อธิบดีพิจารณาสั่งการตามความเห็นของ คณะกรรมการ หรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	อธิบดีพิจารณาดำเนินการตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยแยกผลของการกระทำ ออกเป็น ๒ กรณี คือ ➢ <b>กรณีไม่มีความผิด</b> ให้ยุติเรื่อง และแจ้งผู้ ร้องเรียนทราบ ภายใน ๒ วัน ➢ <b>กรณีมีความผิด</b> ดำเนินการทางวินัย/ละเมิด/ อาญา หรือดำเนินการตามกฎระเบียบอื่นที่ เกี่ยวข้อง	ระยะเวลาดำเนินการ เป็นไปตามขั้นตอน กฎ ระเบียบ หรือการ ดำเนินการว่าด้วย เรื่องนั้นๆ
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย	สรุปจัดทำรายงานผลการดำเนินการจัดการเรื่อง ร้องเรียน ร้องทุกข์การทุจริตและประพฤติมิชอบ เสนอต่ออธิบดี เป็นประจำทุกเดือน	ทุกเดือน

☞ กรณีการร้องเรียนที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งจะต้องสอบถามและบันทึกข้อมูล/กรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มรับเรื่องร้องเรียน โดยมีสาระสำคัญของข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลของผู้ร้องเรียน เช่น ชื่อ – สกุล ที่อยู่อาศัย หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้กรณีที่ผู้ร้องไม่แจ้งข้อมูลและไม่ประสงค์แสดงตนดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่สอบถามข้อมูลพยานหลักฐานเพิ่มเติมหรือตรวจสอบว่าข้อมูลที่ผู้ร้องกล่าวอ้างมีความน่าเชื่อถือเพียงใด
- รายละเอียดของเรื่องร้องเรียน เช่น ร้องเรียนเรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร เกี่ยวข้องกับบุคคลใดบ้าง ผลกระทบที่เกิดขึ้น และคำขอในข้อร้องเรียน เป็นต้น

๒. การดำเนินการอื่นๆ นอกจากตามข้อ (๑) ดังกล่าว ให้ดำเนินการตามกรณีการร้องเรียนที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยอนุโลม

การกำกับติดตามมาตรการป้องกันการชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

กำหนดให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันการชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เสนอต่ออธิบดีเป็นประจำทุกเดือน



(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

วันที่ ๒๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒